

Datum
2019-11-04
Vår referens
Sara Ek
Planeringssekreterare
sara.ek@malmö.se

Tjänsteskrivelse

Remiss angående styrdokument krisberedskap enligt överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019-2022 FSKF-2019-19103

Sammanfattning

Förskoleförvaltningen har beretts tillfälle att yttra sig över en utvecklingsplan som rör Malmö stads uppdrag med krisberedskap och civilt försvar åren 2020-2023. Bedömningen är att förslaget har en klar struktur där nämndernas uppdrag definieras. De utvecklingsbehov som uppmärksammas är att vissa nyckelbegrepp bör definieras tydligare.

Förslag till beslut

1. Förskolenämnden godkänner förslaget till yttrande rörande remiss angående styrdokument krisberedskap enligt överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019-2022.

Beslutsunderlag

- Överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019-2022
- Tjänsteskrivelse Kommunstyrelsens arbetsutskott styrdokument krisberedskap enligt överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019-2022
- Utvecklingsplan för Malmö stads arbete med krisberedskap och civilt försvar 2020-2023
- Protokollsutdrag KSAU §551 Styrdokument krisberedskap enligt överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019-2022
- G-Tjänsteskrivelse Förskolenämnden 191119 Remiss angående styrdokument krisberedskap enligt överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019-2022
- Förslag till yttrande över Remiss angående styrdokument krisberedskap enligt överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019-2022

Beslutsplanering

Ordförandeberedning FSKN 2019-11-11
Förskolenämnden 2019-11-19

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Bakgrund

Förskoleförvaltningen har beretts tillfälle att yttra sig över en utvecklingsplan som rör Malmö stads uppdrag med krisberedskap och civilt försvar åren 2020-2023.

Genom lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser och höjd beredskap (LEH) åläggs kommunen ett särskilt ansvar för krisberedskap. Kommunen ges i uppdrag att upprätta ett styrdokument som anger kommunens övergripande mål, inriktning och planering för arbetet med krisberedskap under mandatperioden.

Arbetet med krisberedskap och civilt försvar handlar om att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera oönskade händelser. En oönskad händelse är något som kan leda till en samhällsstörning eller något som kan påverka Malmö stads förmåga att bedriva verksamhet. Det systematiska arbetet med krisberedskap i Malmö stad ska utgå ifrån ordinarie ledningssystem och processer. Malmö stad ska bygga upp en ledningsförmåga som kan hantera oönskade händelser oavsett storlek eller typ.

Utgångspunkterna för Malmö stads krisberedskap är ett mänskligt säkerhetsperspektiv, ett allriskperspektiv och ett preventivt förhållningssätt. Begreppen beskrivs kortfattat i utvecklingsplanen. Utvecklingsplanen går därefter in på organisation och uppgifter för stadens verksamheter på central nivå, kommunstyrelsen genom stadskontoret, och på nämndsnivå genom respektive förvaltning.

Risk- och sårbarhetsanalys

Enligt LEH ska alla kommuner göra en risk- och sårbarhetsanalys (RSA) för att kunna motstå och hantera kriser eller extraordinära händelser.

Malmö stad har utvecklat en process för analys av risker och sårbarheter som kommunens förvaltningar kontinuerligt ska bedriva. Processen syftar till att öka förståelsen för sårbarheter i kommunal verksamhet samt risker som kan påverka kommunens geografiska område. Målet är att ge beslutsfattare underlag för beslut om vilken förmåga en verksamhet ska uppnå, fördela resurser för att uppnå denna förmågan men även för att kunna besluta om vilka sårbarheter en verksamhet accepterar. Utgångspunkten för Malmö stads RSA-process är möjligheten till medvetna beslut, inte att i alla lägen få bort samhällets alla sårbarheter.

I utvecklingsplanen anges hur nämnderna genom respektive förvaltning systematiskt ska arbeta med frågan. Kommunstyrelsen genom stadskontoret ska samordna arbetet.

Förskoleförvaltningen har tagit aktiv del i utvecklandet av

processen och bedömer att utvecklingsplanen beskriver samarbetet på ett bra sätt.

Leda, inrikta och samordna vid oönskade händelser

Det svenska krishanteringssystemet bygger på ansvarsprincipen vilket innebär att kommunen har samma ansvar vid kris som i vardag. Malmö stads struktur för att hantera oönskade händelser utgår ifrån kommunens ordinarie ledningssystem och ledningsprinciper.

I det nuvarande styrdokumentet Program för Malmö stads krisberedskap 2016-2019 definieras en skillnad mellan begreppen oönskad händelse och kris. Där anges att en kris alltid kräver särskild hantering, ofta i form av en anpassad organisation. I föreliggande utvecklingsplan används istället begreppet oönskad händelse. Erfarenheter från tidigare händelser visar att det är vanligt att verksamheten dröjer med att klassificera en händelse som en kris, vilket kan leda till att hanteringen försenas eller sker på ett ineffektivt sätt. Avsikten med att ta bort begreppet kris är att uppnå en mer effektiv hantering av händelser. Hanteringen ska inte vara beroende av viss klassificering för att exempelvis ledningen ska kunna anpassas. I stället ska den ordinarie

ledningsstrukturen vara så flexibel och anpassningsbar att den stegvis kan anpassa organisationen efter olika typer av händelser. Förskoleförvaltningen delar bedömningen, men anser att det finns en risk med att inte tydligare beskriva förändringen i definition och vilka effekter det förväntas få på hanteringen av oönskade händelser. Det behövs mer utbildning/kompetensutveckling av ansvariga chefer i verksamheterna för att förflyttningen ska ge effekt.

Enligt det nuvarande styrdokumentet Program för Malmö stads krisberedskap 2016-2019 ska varje nämnd fastställa en krisledningsplan som beskriver hur förvaltningen hanterar kriser i sin organisation. Förskoleförvaltningens nuvarande krisledningsplan beslutades den 27 november 2017. I föreliggande utvecklingsplan anges att nämnden ska redogöra för hur förvaltningen organiserar sig och arbetar för att uppnå effektiv ledning vid oönskade händelser utifrån ordinarie ledningssystem. Det kan samlas i en krisledningsplan. När det gäller förskolenämnden och förskoleförvaltningen är avsikten att framöver revidera den nuvarande krisledningsplanen. Detta blir aktuellt först när föreliggande utvecklingsplan är beslutad.

Förskoleförvaltningen gör bedömningen att presenterad utvecklingsplan har en klar struktur och en välbehövlig översikt av området från nationell till lokal nivå. Dock skulle ärendet tjäna på att vissa begrepp definieras tydligare, såsom beredskapssamordnare, vilket i föreliggande utvecklingsplan istället benämns funktionsansvarig.

Ansvariga

Mats Holmström Avdelningschef

Peter Lindberg Förvaltningschef